

DAVID GRANN

KRVAVÉ
PRACHY

OSEDŽSKÉ MASOVÉ
VRAŽDY A ZROD

FBI

THRILLER

LEDA

2019

OBSAH

Kronika první

ŽENA NA Odstřel	9
1 Zmizení	11
2 Boží, nebo lidský zásah?	22
3 Vládce osedžských vrchů	29
4 Podzemní rezervace	40
5 Následovníci ďábla	56
6 Milionový jilm	68
7 Hrozba z temnot	77

Kronika druhá

MUŽ DŮKAZŮ	93
8 Ministerstvo volných mravů	95
9 Kovbojové v utajení	104
10 Vyloučení nemožného	109
11 Třetí muž	114
12 Zrcadlové bludiště	119
13 Katův syn	122
14 Poslední slova umírajícího	132
15 Skrytá tvář	136
16 Pro dobro úřadu	142
17 Pistolník, kasař a specialista na výbušniny	147

18	Stav hry	152
19	Zrádce rodu	166
20	K tomu nám dopomáhej bůh!	183
21	Skleník	195

Kronika třetí

REPORTÉR	207	
22	Krajina duchů	209
23	Neuzavřený případ	222
24	Dva světy	231
25	Ztracený rukopis	239
26	Volání krve	243

Poděkování	252
------------	-----

KRONIKA PRVNÍ

ŽENA NA Odstřel

Byla to slibná noc: žádné zlo ji neohrožovalo, vždyť naslouchala. Žádný zlý hlas se neozval, žádný soví křik nenarušil její ticho. Věděla to, vždyť naslouchala celou noc.

John Joseph Mathews, *Sundown*

ZMIZENÍ

V Oklahomě v dubnu všude po území Osedžů, na kopcích porostlých nízkými marylandskými duby i širých prériích, rozkvétají miliony drobných kytickek, jako jsou violky, batolky a houstonie. Podle osedžského spisovatele Johna Josepha Mathewse celá ta plejáda kvítků vypadá, jako by bohové rozhodili konfety. V květnu, když kojoti znepokojeně vyjí na obrovský měsíc v úplňku, ty vyšší květiny, jako poděny a třapatky, přerostou ty nižší, začnou jim ubírat světlo a vodu a ony sehnou hlavičky, jejich okvětní lístky se rozlétnou a zanedlouho je pohřbí zem. Osedžští indiáni proto květen nazývají „dobou, kdy luna zabíjí květiny“.

Mollie Burkhartová z osedžského městečka Gray Horse začínala mít 24. května 1921 obavy, že se něco přihodilo jedné z jejích tří sester: Anna Brownová, 34 let, o necelý rok starší než ona, před třemi dny zmizela. Často chodívala na „mecheche“, jak tomu znevažujícím tónem říkala celá rodina, kde s přáteli tancovala a popíjela až do svítání. Uplynula však jedna noc, po ní druhá a ona se pořád ještě neobjevila na Mollieině přední verandě, jak to obvykle dělávala, černé vlasy

poněkud rozcuchanější a černé oči lesknoucí se jak sklo. Ráda po domě chodívala bosa a Mollii scházely ty uklidňující zvuky jejích uvolněných pohybů. Namísto nich tam bylo ticho tak mrtvé, jako teď byla mrtvá i prerie.

Před necelými třemi roky ztratila Mollie už jednu sestru, Minnie. Všichni byli její rychlou smrtí otřeseni, a i když podle doktorů byla příčinou nějaká zvláštní zhoubná nemoc, Mollie o tom pochybovala, vždyť jí bylo pouhých sedmadvacet a vždycky byla zdravá jak řípa.

Stejně jako rodiče byla Mollie spolu se sestrami zapsána v osedžské obecní matrice. Což znamenalo, že jsou úředně vedeny jako příslušnice kmene, což znamenalo, že jsou hodně bohaté. Krátce po roce 1870 byl totiž indiánský kmen Osedžů vyhnán ze svého území v Kansasu do skalnaté rezervace v severovýchodní Oklahomě, považované tehdá za bezcenné místo. Po pár desetiletích tam však byla objevena rozsáhlá naleziště ropy, jedna z největších v celých Spojených státech, takže prospektoři museli Osedžům platit nájemné a procenta ze zisku. Na začátku 20. století dostával každý příslušník kmene čtvrtletně šek, zprvu jen na pár dolarů, ale jak se těžba rozrůstala, dividendy narůstaly do stovek a pak i do tisíců. Platby se každoročně zvyšovaly a podobně jako se bystřiny v prériích spojují v širokou, bahnitou řeku Cimarron, celkově narostly do milionů. (Jen za rok 1925 pobral celý kmen přes 30 milionů, což se dnes rovná více než 400 milionům.) V přepočtu na jednoho obyvatele byli Osedžové považováni za nejbohatší lidi na světě. Newyorský týdeník *Outlook* vřestěl: „To se podívejme na ty indiány! Místo aby umírali hladu ... si užívají stálý příjem, až z toho bankéři zelenají závistí.“

Veřejnost byla ohromena blahobytem, v němž kmen žil a který tak kontrastoval se zakořeněnými představami o indiánech z dob jejich prvních brutálních střetnutí s bělochy – onoho prvotního hříchu, z něhož se celá země zrodila. Reportéři dráždili čtenáře příběhy o plutokratických Osedžích a milionářských rudokožcích, líčili jejich sídla z cihel a terakoty, jejich lustry, prsteny s diamanty, kožichy a automobily se šoféry, žasli nad osedžskými dívkami, které chodily do těch nejlepších internátních škol a nosily šaty podle francouzské módy, „jako by do toho pidiměstečka v rezervaci náhodně zabloudily nějaké pařížské krásky“, a zároveň se horlivě chápali jakýchkoli náznaků tradičního způsobu života kmene, které mohly v mysli veřejnosti vybudit představu barbarských indiánů: „slovy jen těžko popsateľný pohled na luxusní automobily zaparkované kolem táborového ohně, na němž si jejich majitelé obdaření bronzovými tvářemi a zahalení do pestrobarevných pokrývek tímto primitivním způsobem připravovali jídlo“ nebo „neuvěřitelná scéna, kdy si nějací Osedžové na tu svoji taneční slavnost zaletěli soukromým letadlem“. *Washington Star* vyjádřil změnu v postoji bílé veřejnosti k Osedžům jednoduše: „To ‚Áchich, chudák indián!‘ se dnes změnilo v ‚Ha, bohatý rudokožec!‘“

Gray Horse byla jednou ze starších osad rezervace, ale ve všech těchhle aglomeračních výspách – včetně Fairfaxu, většího sousedního města s asi patnácti sty obyvateli, a Pawhusky, hlavním městem Osedžského okresu, v němž bydlelo na šest tisíc lidí – to vypadalo jako ve fantasmagorickém snu. Na ulici tam člověk mohl potkat honáky dobytka, hledače štěstí, pašeráky alkoholu, věštce, šamany, psance, federální policisty, newyorské finančníky i ropné magnáty. Prašné cesty, po nichž

dřív jezdili koně, byly vydlážděné, svištěly po nich automobily a pach z výfuků překrýval vůni prémie. Hejna vran jak porotní sbory shlížely dolů z telefonních drátů. Byly tu putyky, které se v inzerátech vydávaly za restaurace, jakož i operní domy a hřiště na pólo.

Mollie neutrácela tak okázale jako řada jejích sousedů, jen si poblíž starého rodinného stanu, postaveného ze svázaných tyčí překrytých tkanými rohožemi a kusy kůry ze stromů, pořídila krásný rozlehlý dům ze dřeva. Měla několik aut a celou armádu služebnictva, „vylizovačů indiánských hrnců“, jak těmhle přistěhovaleckým posluhům mnozí osadníci posměvačně říkali. Nejčastěji to byli černoši nebo Mexičané, ale začátkem 20. let jeden návštěvník rezervace vyjádřil své rozhořčení nad tím, že i „bílí vykonávají v jejich domácnostech podřadné práce, k nimž by se žádný Osedž nesnížil“.

* * *

Mollie byla mezi posledními, kdo Annu před jejím zmizením viděl. Toho dne, 21. května, vstala těsně před svítáním, jak byla zvyklá z dob, kdy se její otec modlival k vycházejícímu slunci a ona poslouchala zpěv vlhoveců, sluk a prériových tetřívků, který teď ovšem přehlušoval zvuk souprav zavrtávajících se do země. Na rozdíl od mnoha svých přítelkyň, které už dávno odložily osedžský oděv, chodila s indiánskou pokrývkou kolem ramen a nedala si ani ostříhat vlasy na jimi tak oblíbené mikádo: své dlouhé černé vlasy nechávala splývat po zádech, čímž dala vyniknout svému obličejí s vysokými lícními kostmi a velkýma hnědýma očima.

Jejímu manželovi soužití s ní jen prospělo. Ernest Burkhart byl osmadvacetiletý běloch s vizáží hrdiny z filmového westernu: krátké hnědé vlasy, břidlicově modré oči, hranatá brada. Ten dokonalý obraz rušil jen jeho nos – vypadal, že při nějaké rvačce v baru dostal pořádnou ránu. Ernest vyrůstal v Texasu jako syn chudého pěstitele bavlny a okouzily ho pověsti o Osedžských vrších, pozůstatku amerického pohraničí, kde se prý ještě stále potulují kovbojové a indiáni. V roce 1912 si jako devatenáctiletý sbalil kufr, jako když se Huck Finn rozhodl vyrazit za indiány do jejich teritoria na západě, a odešel do Fairfaxu ke svému strýci, pánovitému dobytkaři Williamu K. Haleovi, který se stal jeho náhradním otcem. Hale nebyl typem člověka, který by o něco žádal – on to prostě řekl, a tím nařídil. A tak mu většinou dělal poslíčka, ale někdy pracoval i jako nájemný šofér a díky tomu se poznal s Mollíí.

Rád si přihnul načerno pálené whiskey a rád hrál indiánský stud poker s muži nevalné pověsti, ale Mollie pod tou slupkou drsnosti vytušila něžnost a nejistotu a zamilovala se do něho. Ona mluvila osedžsky, anglicky se ve škole moc nenaučila, a on se její rodnou řeč učil tak dlouho, dokud se v ní spolu nedokázali domluvit. Ona měla cukrovku a on se o ni staral, když ji bolely klouby a žaludek se jí svíral hladem. A když se dověděl, že se o ni uchází ještě někdo jiný, prohlásil, že bez ní nemůže žít.

Nebylo pro ně snadné se vzít. Ernest od svých drsnáckých kamarádů, vesměs dělníků z vrtných plošin, sklízel posměch za to, že chce mít za manželku „squaw“. A Mollie, jejíž tři sestry už byly všechny provdané za bělochy, takže celá rodina žila zároveň podle osedžské i katolické víry, tvrdošíjně trvala na svatbě podle osedžských zvyků, jakou měli její rodiče, a pořád

nemohla pochopit, proč by jí Bůh dovolil najít si lásku a pak by jí ji měl snad vzít. A tak si prostě v roce 1917 vyměnili prstýnky a vzájemně si od přísahli věčnou lásku.

V roce 1921 už měli dvě děti: dvouletou dceru Elizabeth a osmiměsíčního syna Jamese, jemuž dali přezdívku Kovboj. Mollie se navíc starala o svoji matku Lizzie, která se k nim nastěhovala po smrti svého manžela a která se tak bála, že její dcera kvůli té cukrovce zemře jako mladá, že zapřísahala své ostatní dcery, aby o ni pečovaly. Ve skutečnosti to byla ale Mollie, která se o všechny starala.

21. květen měl být pro Mollii příjemným dnem. Ráda hostila své přátele a toho dne jich pár pozvala na oběd. Ráno se oblékla a nakrmila děti. Kovboje už zase bolelo v uších a ona mu do nich foukala, dokud nepřestal plakat. Udržovala svůj dům v dokonalém pořádku a proháněla služebnictvo, takže dům byl neustále samý pohyb a každý v něm div nepoletoval – kromě Lizzie, která postonávala a zůstávala v posteli. Pak požádala Ernesta, aby zavolal Anně, jestli by nepřišla na chvíli matku zabavit. Ta totiž, jakožto nejstarší dítě v rodině, měla v matčiných očích zvláštní postavení, byla jejím miláčkem, navzdory svému bouřliváctví i navzdory tomu, že se o ni nestarala ona, ale Mollie.

* * *

Anna přijela taxíkem, objevila se v jasně červených střevíčkách, sukni barevně sladěnou s pokrývkou kolem ramen a s kabelkou z krokodýlí kůže v ruce. Než vstoupila, narychlo si přičísala rozevláté vlasy a napudrovala obličej. Mollie si však všimla, že má nejistou chůzi a je jí špatně rozumět, že je opilá.

Nesla to s nelibostí, protože mezi hosty, kteří se už dostavili, byli dva Ernestovi bratři, Bryan a Horace Burkhartovi, které sem přilákalo černé zlato a často také pomáhali strýci Haleovi na ranči, a jedna jeho teta, která ovšem kudy šla, tudy trousila rasistické poznámky na adresu indiánů, a ona si rozhodně nepřála, aby sestra tu nezdovačku k něčemu vyprovokovala.

Anna skopla stěvícce a začala vyvádět. Vytáhla z kabelky láhev, otevřela ji a kolem se rozšířil odér pašované whiskey, přestože celostátní prohibice platila už celý rok. „Musíme tu flašku dorazit, než mě zabásnou!“ ječela a pobízela hosty: „Ta má grády, lokněte si!“

Mollie si byla vědoma, že Anna právě prochází peklem. Nedávno se rozvedla se svým manželem Odou Brownem, majitelem firmy zabývající se převodem pozemkových práv, a od té doby trávila čím dál víc času v rušných městech, která v rezervaci narychlo vyrostla, aby měli těžařští dělníci kde bydlet a kde se bavit – městech jako Whizbang, kde jeden může „celý den prohýřit a celou noc prošoustat“, kde se „vyskytují všechny možné způsoby zhýralosti a všechny druhy zla: gamblersství, pití, cizoložství, lhaní, krádeže, vraždy“. Uchvátily ji temné uličky s podniky, které se navenek jevily řádně, ale uvnitř měly tajné místnosti plné lákavých lahví nelegálního alkoholu. Hodně pila a měla prý také „velmi volnou morálku ve stycích s bílými muži“.

Pak Anna začala flirtovat s Ernestovým mladším bratrem Bryanem, s nímž občas randila. Byl to prý v podstatě jen takový duchaprázdný primitiv, ještě větší brůča než Ernest, měl nevyzpytatelný pohled v těch svých očích se žlutavými skvrnkami a prořídlé vlasy, které si sčesával hladce dozadu. Během

oběda pozval jednu služebnou večer na taneček a Anna mu vyhrožovala, že jestli si s ní něco začne, zabije ho.

Ernestova teta si mezitím mumlala, a to dost nahlas, aby to všichni slyšeli, jak se stydí, že si její synovec vzal rudokožku. Mollie jí na to opáčila, že jedna ze služek, které ji obsluhují, je běloška, čímž jasně poukázala na místní společenskou hierarchii.

Anna řádila dál. Vyvolávala spory s hosty, s matkou i s Mollíí. „Pila a hádala se,“ řekla jedna služka později vyšetřovatelům. „Nerozuměla jsem jim, ale hádali se. Měli s ní hotové peklo, až jsem se bála.“

Toho večera Mollie plánovala, že zůstane doma s matkou, zatímco Ernest s hosty že pojedou do Fairfaxu, osm kilometrů na severozápad, tam přiberou Halea a společně vyrazí na zájezdové představení muzikálu *Jak vychovat otce* (*Bringing Up Father* neboli *Jiggs and Maggie*), což je příběh o chudém irském přistěhovalci, který vyhraje v dostihové loterii milion dolarů a bojuje s tím, jak se nyní přizpůsobit životu vyšší společnosti.

Před jejich odjezdem stihla vyprat Anně šaty, připravit jí s sebou nějakou „výslužku“, aby měla co jíst, a udělat všechno pro to, aby vystřízlivěla natolik, že v ní zas mohla vidět svou sebevědomou, zářivou a okouzující sestru. Užily si ještě společnou chvíli klidu a smíření a pak se Anna rozloučila s tak širokým úsměvem, až odhalila své zlaté plomby. Bryan si nasadil kovbojský klobouk, že mu zpod něj vykukovaly jen ty jeho kočičí oči, a nabídl jí odvoz domů.

* * *

Jak dny mýjely, byla Mollie čím dál neklidnější. Bryan tvrdil, že Annu zavezl rovnou domů, vysadil ji a hned jel dál na to představení. Čtvrtého dne Mollie svým nenápadně nátlakovým způsobem donutila svého muže jednat.

Ernest zajel obhlédnout Annin dům. Zalomcoval klikou, bylo však zamčeno. Podíval se zvenčí okny, ale uvnitř byla tma a nevypadalo to, že tam někdo je. Nerozhodně v tom šíleném vedru postával před domem. Před pár dny sice studená sprška trochu očistila zemi od prachu, brzy nato ale začaly sluneční paprsky zas nemilosrdně propadat tím nízkým porostem marylandských dubů. V tomhle ročním období sužovala parna prérii tak, že i vysoká tráva šustila pod nohama, a když se člověk podíval do dálky, tetelily se v horkém vzduchu jen obrysy těžních věží.

Pak ze dveří vedlejšího domu vyšla Annina hospodyně, která tam bydlela, a řekla mu, že před tou přeháňkou chtěla u paní pozavírat okna, aby dovnitř nenapršelo, ale že bylo zamčeno a po paní ani stopy.

Zpráva o jejím zmizení obletěla všechna městečka, šířila se od domu k domu, od jednoho obchodu k druhému. Ke znepokojení všech navíc přispěly i zvěsti, že už týden před ní zmizel jiný příslušník kmene, třicetiletý Charles Whitehorn, všemi oblíbený vtípálek, co měl za manželku zčásti bělošku a zčásti Šajenku. 14. května se vydal z domova v jihozápadní části rezervace do Pawhusky, ale zpátky se už nevrátil.

Přesto měla Mollie důvod napanikařit. Anna si to mohla klidně poté, co ji Bryan vysadil, namířit do Oklahoma City nebo přes hranici do oslnivých světél Kansas City. Třeba právě tančí v některém svém oblíbeném jazzovém klubu a vůbec netuší, jaký zmatek vyvolala. A kromě toho, nosí s sebou

pojistku – malou pistoli ve své krokodýlí kabelce. Brzy se vrátí, ujišťoval ji Ernest.

* * *

Týden po jejím zmizení si jeden naftařský dělník na kopci asi 1,5 kilometru severně od Pawhusky všiml, že zpod keře poblíž podstavce vrtné soupravy cosi vyčnívá. Šel blíž a uviděl rozkládající se mrtvé tělo s dvěma střelnými ranami mezi očima. Jako by oběť někdo popravil.

Na stráni bylo horko a vlhko, vrtáky rachotily a otřásaly zemí, jak se zarývaly do vápencového podloží, drapáky jeřábů se kývaly sem a tam. Lidé se sbíhali kolem těla, ale to už bylo v takovém stupni rozkladu, že ho nikdo nedokázal identifikovat. V jedné kapse ovšem našli dopis adresovaný Charlesi Whitehornovi, čímž se zjistilo, o koho jde.

Přibližně v téže době šel jeden muž se svým dospívajícím synem a s přítelem lovit veverka k Třímílovému potoku poblíž Fairfaxu. Zatímco se ti dva šli k potoku napít, chlapec zahlédl veverka, vystřelil a pozoroval, jak její bezvládné tělo padá do jedné ze strží. Pustil se za ním po příkrém zalesněném svahu dolů do roklinky, kde byl vzduch tak těžký, že se dalo stěží dýchat, a na jejímž dně zurčel potok. Náhle vykřiknul „Tati!“, vylezl na blízkou skalku, a když k němu otec přiběhl, ukazoval směrem k mechovému břehu potoka: „Támhle je mrtvola!“

Nafouklé a rozkládající se tělo indiánky leželo na zádech, s vlasy rozhozenými v bahně a vyhaslýma očima obrácenýma k nebi. Už se do něj pustili červi.

Muži vyběhli z rokliny a hnali koně prérií, jen se prach vířil pod kopyty a zpod vozu. Ve Fairfaxu nemohli najít policisty,

tak zastavili u Big Hillu, obchodu se smíšeným zbožím a zároveň i pohřební firmou. Pověděli majiteli Scottu Mathisovi, co se stalo, ten zalarmoval pohřebního zřízence a ten zas několik dalších mužů a vyrazili k potoku. Překutáleli mrtvé tělo na sedadlo z vozu, pomocí lana ho vytáhli z rokliny a uložili do dřevěné bedny, kterou měli postavenou ve stínu dubu. Když pohřební zřízenec na to odulé tělo nasypal sůl a led, začalo se smršťovat, jako kdyby z něho unikaly poslední zbytky života. Nedokázal však určit, jestli to je Anna Brownová, byť ji znal. Jak později vzpomínal, bylo tělo „už hodně zetlelé, nafouklé až k prasknutí, černé jako negr a cítit bylo, až blivno“.

Nikdo z přítomných nedokázal určit totožnost mrtvé, a tak Mathis poslal pro Mollii a ta k potoku dovedla chmurný průvod: Ernesta, Bryana, svou sestru Ritu a jejího manžela Billa Smithe. A k nim se cestou přidávali další, nejen ti, co Annu znali, ale i zvědavci vyžívající se v morbidnostech. Dostavil se i Kelsie Morrison, jeden z nejznámějších pašeráků alkoholu a drogových dealerů v rezervaci, i se svou osedžskou manželkou.

Mollie s Ritou přistoupily k tělu, které příšerně zapáchalo a nad nímž už bezostyšně kroužili supi. Nebyly však s to rozpoznat obličej, z něho opravdu už nic nezbylo, poznaly jen Anninu pokrývku a šaty, které jí Mollie onoho dne vyprala. Až Bill, Ritin manžel, vzal větvičku, rozevřel ústa, v nichž se blýskly zlaté zubní plomby, a prohlásil, že jde určitě o Annu.

Rita se rozplakala a on ji odvedl pryč. Nakonec Mollie také potvrdila, že to je Anna. Jako jediná v rodině si vždycky dokázala uchovat chladnou hlavu, ale teď odcházela po boku Ernesta a cítila tam za sebou od potoka první náznak temné hrozby, která se vznášela nejen nad její rodinou, ale celým kmenem.

BOŽÍ, NEBO LIDSKÝ ZÁSAH?

Ohledání mrtvoly se neprodleně ujala porota vedená smířcím soudcem. Tak se to dělávalo od dob vyhlášení americké nezávislosti, protože veřejnost odmítala instituci policie v obavě, že by se mohla stát nástrojem represe, takže udržovat pořádek, vyšetřovat zločiny a stíhat podezřelé bylo na řadových občanech. A ti se k tomu nestavěli nikterak laxe, všichni to brali jako otázku cti a odvahy a k řešení využívali těch možností a prostředků, které měli po ruce.

Teprve v polovině 19. století, kdy vyrostla velká průmyslová města a narůstaly pouliční nepokoje, byl strach ze státní moci překonán strachem z takzvaných nebezpečných tříd a po Spojených státech se začaly objevovat policejní stanice. V době Anniny smrti už byl neformální systém občanského zajišťování bezpečnosti nahrazen policií, avšak jeho pozůstatky v zeměpisně odlehlých a historicky zaostalých oblastech ještě přetrvávaly.

Soudce vybral z bělochů přítomných v roklině porotce, mezi nimiž byl i Mathis, a ti měli určit, zda Anna zemřela rukou boží nebo člověka, a pokud člověka, měli se pokusit identifikovat hlavní viníky a spolupachatele.

Pitvu prováděli bratři James a David Shounovi, rodinní lékaři Mollie a jejích příbuzných. Na prkno, takový improvizovaný stůl, si vyskládali své, z dnešního pohledu primitivní nástroje a členové poroty se shlukli kolem nich. I ve stínu bylo vedro a k mrtvole se slétaly roje much. Nejprve zkoumali oblečení, které měla Anna na sobě, ale žádné nezvyklé roztržení nebo skvrny nenašli ani na svrchním, ani na spodním prádle.

Jak se praví v jednom autoritativním manuálu soudního lékařství z 19. století – patolog si musí všimnout všeho, protože každé mrtvé tělo vypráví jiný příběh: zlomená jazyčka a otisky prstů na krku, že byla dotyčná osoba uškrcena rukama, zlomený nehet, že se bránila.

Určení doby smrti je už ovšem obtížnější, než se obvykle má za to, zejména když jde o osobu mrtvou už několik dní. V 19. století se lékaři domnívali, že tuhle hádanku rozluštili prostudováním fází změn, ke kterým v těle po smrti dochází. (Např. *rigor mortis* posmrtná ztuhlost: ke ztuhlosti svalů dochází krátce po smrti; *algor mortis* posmrtná teplota: teplota těla se postupně přibližuje teplotě okolí; *livor mortis* posmrtné skvrny: díky změně zbarvení kůže v důsledku zastavení krevního oběhu lze určit polohu těla, popřípadě i konkrétní příčinu smrti, například otravu.) Brzy však zjistili, že stupeň rozkladu ovlivňuje příliš mnoho proměnných (od vlhkosti vzduchu až po druh oblečení), než aby bylo možné stanovit přesný čas úmrtí. Hrubý odhad přesto možný je a Shounové se shodli, že Anna zemřela před pěti až sedmi dny.

Když pootočili její hlavu, odloupla se z temene kůže i s vlasy a v lebce se objevil kulatý otvor. „Byla zastřelena!“ vykřikl jeden z nich. Porotci se vzrušeně nahrnuli blíž a uviděli malý